

Paide Gümnaasium

Motivaatorid Kaitseliitu või Naiskodukaitsesse
astumiseks endiste kodutütarde näitel

noortemagistitöö

Birgit Sitska

Järva malev

Juhendaja: õp. Ahto Mäeots

Paide 2017

Sisukord

Sissejuhatus	3
1. Vabatahtlik tegevus.....	5
1.1 Kaitsetahe ja vabatahtlikkus	6
1.2 Vabatahtlike motivaatorid	6
1.3 Naised ja vabatahtlik riigikaitse	8
2. Kaitseliit.....	9
2.1. Naiskodukaitse.....	9
2.2. Noorteorganisatsioon Kodutütred.....	11
3. Kodutütarde motivaatorid Kaitseliitu või Naiskodukaitseesse astumisel.....	12
3.1 Valim	12
3.2 Organisatsiooni valik.....	14
3.3. Motivaatorid ja rahulolu	14
3.3 Soovitused kodutütardele	17
3.4 Kirjalikud intervjuud	20
3.5 Uurimise tulemused	21
Kokkuvõte	22
Kasutatud kirjandus.....	23
Lisa 1 Küsitlus	24
Lisa 2 Kirjaliku intervjuu küsimused	26
Lisa 3 Kirjalik intervjuu Kaitseliidu ülema brigaadikindral Meelis Kiiliga.....	27
Lisa 4 Kirjalik intervjuu Naiskodukaitse esinaise proua Airi Toominguga	29
Lisa 5 Kirjalik intervjuu Kodutütarde peavanema proua Angelika Narisega	32

Sissejuhatus

Eesti on iseseisev ja vaba riik. Meie vabaduse aeg pole olnud pikk, vaid pisut üle paarikümne aasta. Me oleme kiirelt hakanud oma vabadust millekski loomulikuks pidama. Kuid see, mis toimub praegu Ukrainas, näitab, et midagi ei saa endastmõistetavana võtta. Me peame olema valmis oma vabaduse ja iseseisvuse eest seisma.

Eestile on väga olulised iseseisev kaitsevõime, ajateenistusele tuginev reservarmee, aga ka rahva kaitsetahte toetuv vabatahtlik Kaitseliit. See näitab meie püsivat kaitsetahet, nutikust, paindlikkust, riigi ja tema inimeste koostööd.

Tuhanded Eesti inimesed on valmis andma oma panuse riigikaitse – vabatahtlikult, tasuta, oma ajaga, nõuga ja jõuga. Meie president on öelnud, et Eesti riik on kõik meie inimesed. Eesti on meie kõigi koosloome ja meie kõigi vastutusel. Me kõik osaleme oma riigi kaitses, aga ka oma sisemise turvatunde loomises.

Töö autor kuulub vabatahtlikuna Kaitseliidu struktuuriüksusesse Kodutütred, olles selle liige juba 10 aastat. Aasta pärast, vanuse ülempiiri täitumise tõttu, tuleb sellest organisatsioonist lahkuda ja üsna loomulik on jätkata vabatahtlikku riigikaitse tegevust kas Kaitseliidus või naisorganisatsioonis Naiskodukaitse. Uurimistöö aluseks saigi probleem, et mitte sugugi enamik kodutütardest ei ole seda loomulikku rada käinud, st liitunud Kaitseliidu või Naiskodukaitsega. Miks siis üks osa ikkagi jätkab Naiskodukaitse/Kaitseliidus?

Uurimistöö eesmärk on välja selgitada peamised motivaatorid, millest lähtuvalt endised kodutütred on otsustanud jätkata vabatahtlikku tegevust Kaitseliidus või Naiskodukaitse. Uuringu sihtgrupiks on noored naised, kes kodutütre eest väljakasvanuna on oma valiku teinud ja liitunud ühega neist organisatsioonidest. Uuringu tulemus peaks näitama seda, miks tütarlapsed otsustavad ühe või teise organisatsiooni kasuks.

Töö esimeses osas on lühike ülevaade vabatahtlikust tegevusest ja selles osalemise põhjustest, kaitsetahte tekkest ja naiste rollist vabatahtlikus riigikaitse tegevuses tänapäeval. Lühidalt tutvustatakse Kaitseliitu, samuti struktuuriüksusi Naiskodukaitse ja Kodutütred.

Käesoleva töö teises osas on analüüsitud endiste kodutütarde seas läbi viidud küsitluse tulemusi. Küsitluse eesmärk oli välja selgitada peamised motivaatorid, mille mõjul tehti valik

astumiseks Kaitseliitu või Naiskodukaitse. Lisaks viidi läbi kirjalik intervjuu kõigi kolme organisatsiooni juhiga ja vaadeldakse nende hoiakute ja arvamuste ühtimist vabatahtlikega.

Töö valmimisel osutatud toetuse ja abi eest tänan oma juhendajat Ahto Mäeotsa, Kaitseliidu ülemat Meelis Kiilit, Naiskodukaitse esinaist Airi Toomingut ja Kodutütarde peavanemat Angelika Narist.

1. Vabatahtlik tegevus

Vabatahtlik tegevus on oma aja, energia või oskuste pakkumine vabast tahtest ja tasu saamata. Vabatahtlikud aitavad teisi või tegutsevad peamiselt avalikes huvides ja ühiskonna heaks. Oma pere liikmete abistamist ei loeta vabatahtlikuks tegevuseks. (Vabatahtlike Värav, www.vabatahtlikud.ee)

Vabatahtlikul tegevusel on kolm peamist tunnust:

- tegevus toimub vabast tahtest, mitte kohustuslikult ega sunniviisiliselt;
- tegija ei saa rahalist ega materiaalselt tasu, kuigi võib saada palju kasu ning tänutäheks ka kingitusi;
- tegutsetakse väljaspool oma kodu ja perekonda, kellegi teise või laiemalt ühiskonna hüvanguks. (Vabatahtlike Värav, www.vabatahtlikud.ee)

Paljud organisatsioonid ja ettevõtted kutsuvad endale appi just vabatahtlikke, kes aitaksid väiksemate ja lihtsamate töödega. Vabatahtlikkusest on saanud midagi hinnatut ja väärtustatut, mida rõhutavad lapsevanemad, koolid, ettevõtjad ning valitsus. Üha rohkem räägitakse ühiskondlikust panustamisest, vabatahtlikuna töötamisel saadavatest kogemustest, sotsiaalsest sidususest ning ligimesearmastusest. (Noorteportaal, www.noorteportaal.ee)

Paljud võivad küsida, et miks nad peaksid vabatahtlikult oma aega ja energiat kulutama millelegi, mille eest nad raha ei saa. Kõik, kes vähegi vabatahtlikuna millessegi on panustanud, teavad vastust. Vastus on südames ja hinges, mis on täis uhkust ja rõõmu tehtu üle, samuti peitub vastus saadud kogemustes ja teadmistes, mida tihtipeale palgatööl ei saa. Vabatahtlikust tegevusest saadud kasu tegija jaoks sisaldab endas häid emotsioone, ühiskondlikku panustamist ning uhkusetunnet tehtu üle. (Noorteportaal, www.noorteportaal.ee)

Vabatahtlikkuse ilmutamiseks ei pea tingimata kuuluma mõne organisatsiooni tiiva alla, head ja abivalmid inimesed on igas kogukonnas olemas ja teada. Need on need, kes aitavad kaaskondlasi tasu ja omakasu saamata. Ennevanasti ei olnud vabatahtliku töö mõistet, sest üksteise abistamine oli külaelu loomulik osa nagu suuremate tööde talgukorras tegemine. (Metstak 2014)

1.1 Kaitsetahe ja vabatahtlikkus

Riigikaitse on oma olemuselt laiem, kui vaid sõjaline kaitse. Riigikaitseesse saab panustada ka mittesõjaliste vahenditega, mis tugevdavad kodaniku sidet riigiga, aitavad kaasa rahva kaitsetahte kasvatamisele. (Kaitseministeerium, www.kmin.ee)

Riigi kaitsmine Eesti Vabariigis inimeste põhiseaduslik kohustus. Võime ka öelda, et põhiseaduses leiab fikseerimist rahva kui terviku kaitsetahe. Kaitsetahe on kahtlemata suurem siis, kui inimesed usaldavad oma riiki, kui ühiskonnas puuduvad suured vastuolud, kui ollakse ühtsed. (Kivirähk 2013)

Kaitsetahte levitamisel ning kasvatamisel on oluline roll ühiskondlikel organisatsioonidel ja vabatahtlikul kodanikualgatusel. Riigikaitsealaste teadmiste ja oskuste laiemat levikut on võimalik korraldada läbi riigikaitseõpetuse tundide koolides, riigikaitsekursuste ja riigikaitse arendamisega tegelevate ühiskondlike organisatsioonide toetamise. (Kaitseministeerium, www.kmin.ee)

Vabatahtlikkus on siinjuures väga oluline märksõna. Kui inimene usub ja tunneb et tal on vajadus kaitsta oma kodumaad ja aidata oma rahvast, siis ta ka teeb seda. Uuringutest tuleb välja, et eestlaste kaitsetahtet suurendavad riigikaitse tunnid gümnaasiumites ja kutsekoolides. Inimesed, kes õpivad vabatahtlikult seda ainet, nende kaitsetahe on mitu korda suurem kui inimestel, kes õpivad seda peale sunnitult. (Teder 2013)

Praegune ärev olukord Euroopas seoses Ukraina sündmustega on koondanud ka eesti rahvast. Viimasel aastal on meedias palju räägitud Kaitseliiduga liitujate vabatahtlike arvu järsust tõusust. Kaitseliidu ülem brigaadikindral Meelis Kiili ütleb, et Kaitseliitu tullakse realiseerima oma õigust riiki kaitsta. (Jaagant 2014)

Kaitsetahter tuleb kasvatada kogu ühiskonnas, mitte ainult ajateenistusse minevates noormeestes. Ühiskonnas tervikuna peab tähelepanu alla võtma perekonna, kooli, sõbrad, massimeedia. (Teder 2013)

1.2 Vabatahtlike motivaatorid

Motivatsioon tuleneb ladinakeelsest sõnast *movere*, mis tähendab liigutama. Motivatsiooni võib seega nimetada liikumapanevaks jõuks, mis tekib erinevate sisemiste ja väliste jõudude ehk mõjutajate tulemusena ning on aluseks inimese erinevatele tegevustele. (Vadi 1995).

V. Murutar on öelnud, et motivatsioon on tehatahtmine, mis inimeste sees tekib või ei teki ning mida peab pidevalt taaslooma. Motiveerimine on inimest tegutsema ajendavate jõudude teadvustamine ja inimese mõjutamine nende kaudu. (Kütt 1995)

Käitumise või tegutsemise tõukejõuks on motiiv ehk üks kindel asjaolu. Motiive tekitavad inimese vajadused. Kui vajadus saab rahuldatud, kaob ka motiiv. Motiive saab jagada:

- sisemiseks motivatsiooniks – tingitud inimese huvist ja soovist mingil viisil tegutseda, see leiab aset pigem inimese sees ega ole mõjutatud välimistest teguritest
- välimiseks motivatsiooniks – tingitud pigem välistest teguritest (Preimann 2005)

Vabatahtlikuks hakatakse erinevatel põhjustel. Paljusid innustab soov midagi ise ära teha, mõjutada ja muuta paremaks oma elukeskkonda, ennast teostada ja proovile panna. Paljusid köidavad võimalused omandada uusi teadmisi ja oskusi ning võimalus tutvuda erinevate inimestega. Mõni soovib olla kasulik ja aidata teisi, sisustada oma vaba aega või lihtsalt teha vahelduseks midagi uut ja erilist. (Metstak 2014)

On rida põhjuseid, miks inimesed vabatahtlikku tööd teevad:

- võimalus kasutada mõtestatult vaba aega
- missioonitunne
- usk ja tahe asju paremaks teha
- hea tunne kasulik olemisest
- hea seltskond
- kontaktide loomise võimalus nii Eestis kui väljaspool
- võimalus laiendada silmaringi
- oma oskuste pakkumine
- meeldiv vaheldus igapäevatööle
- tegutsemine oma tuleviku nimel
- vajadus saada positiivset tagasisidet
- ühiskonna tunnustus
- võimalus omandada tulevaseks tööks vajalik kogemus

- võimalus vabatahtlikuna alustades leida põhitöökoht
- võimalus ennast proovile panna, arendada, teostada jne. (Preimann 2005)

Seega, et leida inimese jaoks parim toimiv motivaator, peame mõistma ja teadvustama inimest tegutsema ajendavaid jõude. Siis on võimalik ka inimese mõjutamine nende kaudu. (Preimann 2005)

1.3 Naised ja vabatahtlik riigikaitse

Naiste roll riigikaitstes on vajalik ning nende panuse suurendamine oluline ja võimalik. Siiski hoiavad naised riigikaitsest valdkonnast tihti tagasi ühiskonnas juurdunud eksiarvamused soorollidest, mida on keeruline välja juurida. (Eesti NATO Ühing, www.eata.ee)

Tänane ühiskond koosneb aga olenemata soost võrdväärsetest kodanikest, kel on võrdsed õigused ja võimalused eneseteostusele vastavalt igapäevastele võimetele, ning võrdsel määral ka vastutust. Sellest tulenevalt on tänapäeval naistel võimalik läbida ka ajateenistus ning valida endale elukutse, mis on seotud kaitseteenistusega. Praegu on see siiski veel naiste vabatahtlik otsus.

Autori arvates muudab naiste panus riigikaitsele selle veel tugevamaks ja tõhusamaks. Naised kindlustavad võitlejate tagala, hoolitsevad vajaliku varustuse ja dokumentatsiooni eest. Naiste juuresolek muudab ka mehi, kontrollitakse enam oma käitumist ja sõnavara, omavaheline suhtlus toimub viisakamalt. Ühesõnaga, erinevad sood kaitseüksustes täiendavad teineteist.

Oluline roll on naistel aga vabatahtlikus riigikaitstes. Naiste kaasamisel on eesmärgiks, et erinevates vanustes naised saavad valida tsiviilkodanikele sobivamaid ja käepärasemaid väljundeid ning valida ise, kuidas ja mil määral vabatahtlikult riigikaitsele panustada. Vastavalt arengule ja kogemustele on võimalik siirduda lihtsamatest töödest raskemateni ja soovi korral ka tegevteenistusse. (Eesti NATO Ühing, www.eata.ee)

Tulevikku vaadates oleks oluline naiste panustamise ja võimaluste küsimustega rohkem tegeleda ja eesmärgiks peaks võtma naiste ja meeste võrdse arvukuse riigikaitstes. Edasi tuleks töötada selles suunas, et naised nii riiklikul kui ka organisatoorsel tasandil aidata, jättes olulisele kohale vabatahtlikkuse printsiibi. (Eesti NATO Ühing, www.eata.ee)

2. Kaitseliit

Kaitseliit on Kaitseministeeriumi valitsemisalas tegutsev vabatahtlik, sõjaväeliselt korraldatud, relvi valdav ja sõjaväeliste harjutustega tegelev riigikaitseorganisatsioon.

Kaitseliidu eesmärk on suurendada vabale tahtele ja omaalgatusele toetudes rahva valmisolekut kaitsta Eesti iseseisvust ja põhiseaduslikku korda. Kaitseliidu struktuuriüksused on peastaap, malevad, küberkaitseüksus, Kaitseliidu kool, Naiskodukaitse ning noorteorganisatsioonid Noored Kotkad ja Kodutütred. (Kaitseliidu seadus, www.riigiteataja.ee)

Kaitseliidu liikmeks astumine ja liikmeskonnast väljaastumine on vabatahtlik. Kaitseliidu liige võib kuuluda vaid ühte struktuuriüksusesse. Malevasse, Naiskodukaitse ja küberkaitseüksusesse ei või kuuluda alla 16-aastane noorliige. Noorliikmed kuuluvad noorteorganisatsioonidesse. (Kaitseliidu seadus, www.riigiteataja.ee)

Kaitseliidu liikmeskond koosneb enamasti meestest, kuid sel sajandil on kiiresti suurenenud Kaitseliidu naisliikmete arv. Meil on demokraatlik riik, naised saavad end realiseerida kas traditsiooniliste pehmete väärtuste arendajatena Naiskodukaitse või kaasa lüüa ka karmimates tingimustes, liitudes Kaitseliidu lahingüksustega. Märkatav tõus on olnud just naise liitumisel lahingüksustega. See peegeldab muutusi ühiskonnas.

Kaitseliidu lahingüksuse liikmena on naine võrdväärne meesliikmetega ja peab panustama tegevusse igas mõttes võrdväärselt meestega. Seepärast arvab töö autor, et selline valik on siiski paslik vähestele naistele. On ju naised siiski kasvõi füüsiliselt õrnem sugu. Samas on hea, et sitkematele on väljakutsed võimalikud. Eesti on väike riik ja iga meie kodanik peab saama võimaluse panustada riigikaitseesse võimetekohaselt, olgu ta siis naine või mees.

2.1. Naiskodukaitse

Naiskodukaitse on Eesti suurim naisorganisatsioon, kus leidub harivat ja väljakutseterohket tegevust igale naisele – kõik liikmed läbivad baasväljaõppe, valivad endale eriala ja vastavalt erialale lisakursuseid, saavad teha sporti ja osaleda militaarses tegevuses ning võtta osa seltskondlikest üritustest.

Liikmete väljaõpe ja organisatsiooniline tegevus on suunatud Kaitseliidu ülesannete täitmisele, läbi mille saab iga liige anda oma panuse riigikaitse arendamisesse ja laiemalt kogu ühiskonna paremaks muutmisele. (Naiskodukaitse, www.naiskodukaitse.ee)

Naiskodukaitse ülesanded:

- osaleda Eesti iseseisvuse ja põhiseadusliku korra kaitsel ning kodanike julgeoleku kindlustamisel, levitada isamaalisi aateid ja süvendada rahvuslikke tundeid Eesti rahvas;
- aidata kaasa rahva kaitsetahte kasvatamisele;
- koolitada oma liikmeid, õpetades neid välja vajalike erialaliste tegevuste jaoks ja suurendades nende toimetulekuvõimet hädaolukordades;
- suurendada kodanikualgatusliku tegevuse kaudu naiste ühiskondlikku aktiivsust;
- pakkuda liikmetele ja teistele isikutele võimalusi ning väljaõpet rahva igapäevaturvalisuse suurendamiseks ja keskkonnasäästliku eluviisi väärtustamiseks;
- väärtustada pere ja naise rolli ühiskonnas.

(Naiskodukaitse, www.naiskodukaitse.ee)

Naiskodukaitse naised võib iseloomustada kui läbilõiget täiesti tavalistest Eesti naistest. Naiskodukaitsjate hulgas on inimesi igalt elualalt ja väga erinevas vanuses. Gümnaasiumineidudest vanaemadeni välja. Erineva hariduse ja füüsilise võimekusega.

Nad on tõepoolest erinevad inimesed, neil on erinevad kogemused ja mõneti erinev arusaam maailmast, kuid naiskodukaitsjate põhiväärtused on neil kõigil samad. Autori arvates on need naised, kes näevad oma koduuksest kaugemale ja soovivad jõudumööda kaasa aidata oma isamaa arengule, arendada ennast ja on vajadusel valmis kaitsma Eestit ja tema iseseisvust.

Naiskodukaitsjate aastad on teguderohked, traditsioone järgivad, aga samas ka uusi ettevõtmisi ja suundi algatavad. Üheskoos suudetakse teha väga mõjusaid tegusi, haarates kaasa ka inimesi väljaspoolt organisatsiooni.

2.2. Noorteorganisatsioon Kodutütred

Kodutütred on tütarlaste vabatahtlik isamaaline skautlik Kaitseliidu noorteorganisatsioon, millel on oma põhikiri ja sisekord. Kodutütarde organisatsiooni kuuluvad liikmena 7-kuni 18-aastased Eesti naissoost kodanikud ning organisatsiooni täiskasvanud juhid.

Kodutütarde organisatsiooni eesmärkideks on:

- kasvatada noorte isamaalist meelsust ja valmisolekut kaitsta Eesti iseseisvust, süvendada armastust oma kodu ja isamaa vastu, õpetada austama ja armastama eesti keelt ja eesti meelt;
- kasvatada kõrge moraaliga isiksusi, kes on ausad, ettevõtlikud, otsustamis- ja vastutusvõimelised, tähelepanelikud, südamlikud, väärtustaksid religiooni põhitõdesid, austaksid oma vanemaid, kaasinimesi ja loodust;
- arendada noorte vaimseid ja kehalisi võimeid; et need oleksid mitmekülgsed ja harmoonilised;
- harjutada noori järgima tervislikku eluviisi, isikliku hügieeni reegleid ja olema suutelised abistama hädasolijaid;
- valmistada ette kodutütred naise ja ema ülesannete täitmiseks;
- kasvatada tütarlastes teadmist, et nende haridusest ja haritusest oleneb Eesti olevik ja tulevik.

(Kodutütarde põhikiri 2007)

Eesmärkide saavutamiseks korraldatakse koonduseid, loenguid, kursuseid, praktilisi töid, näitusi, koosolekuid, pidusid, ekskursioone, matku, mängu ja muud kultuurilist ning majanduslikku tegevust. Oskuste ja teadmiste järgi jagunevad kodutütred kuude järku, millest madalaim on VI ja kõrgeim I järk. Juhtimises vilunud I järgu kodutütrel on õigus noortemagistritöö kaitsmisega saada noortemagistriks.

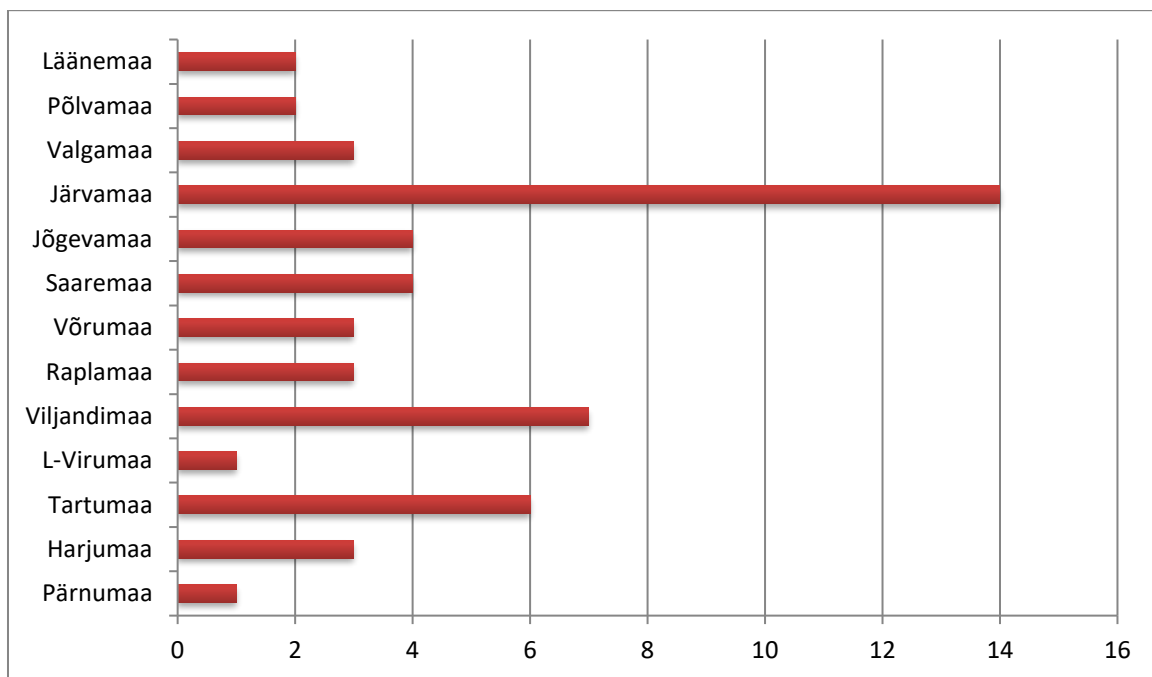
Töö autori arvates on organisatsioonis väga hästi üles ehitatud samm-sammuline tütarlaste arendamine nii vaimses kui füüsilises plaanis. 18-aastane I järgu kodutütar on suurepärase skaudioskustega asjalik noor naine. Tema aeg noorteorganisatsioonis on otsa saamas ja on loomulik jätkata enda arendamist ning vabatahtlikku tegevust kas Naiskodukaitses või Kaitseliidus.

3. Kodutütarde motivaatorid Kaitseliitu või Naiskodukaitsesse astumisel

Uurimistöö eesmärk oli välja selgitada peamised motivaatorid, millest lähtuvalt endised kodutütred on otsustanud jätkata vabatahtlikku tegevust Kaitseliidus või Naiskodukaitses. Uuringu valimiks on noored naised, kes kodutütre eest väljakasvanuna on oma valiku teinud ja liitunud ühega neist organisatsioonidest. Uuringuga sooviti teada saada ka seda, miks tütarlapsed otsustavad ühe või teise organisatsiooni kasuks.

3.1 Valim

Andmete kogumiseks viidi läbi küsitlus endiste kodutütarde seas google.docs keskkonnas (Lisa 1). Kokku vastas küsitlusele 52 endist kodutütart kolmeteistkümnest maakonnast üle Eesti. Hiiumaalt ja Ida-Virumaalt vastajaid ei olnud.

Joonis 1. Küsitlusele vastanute päritolu maakonniti

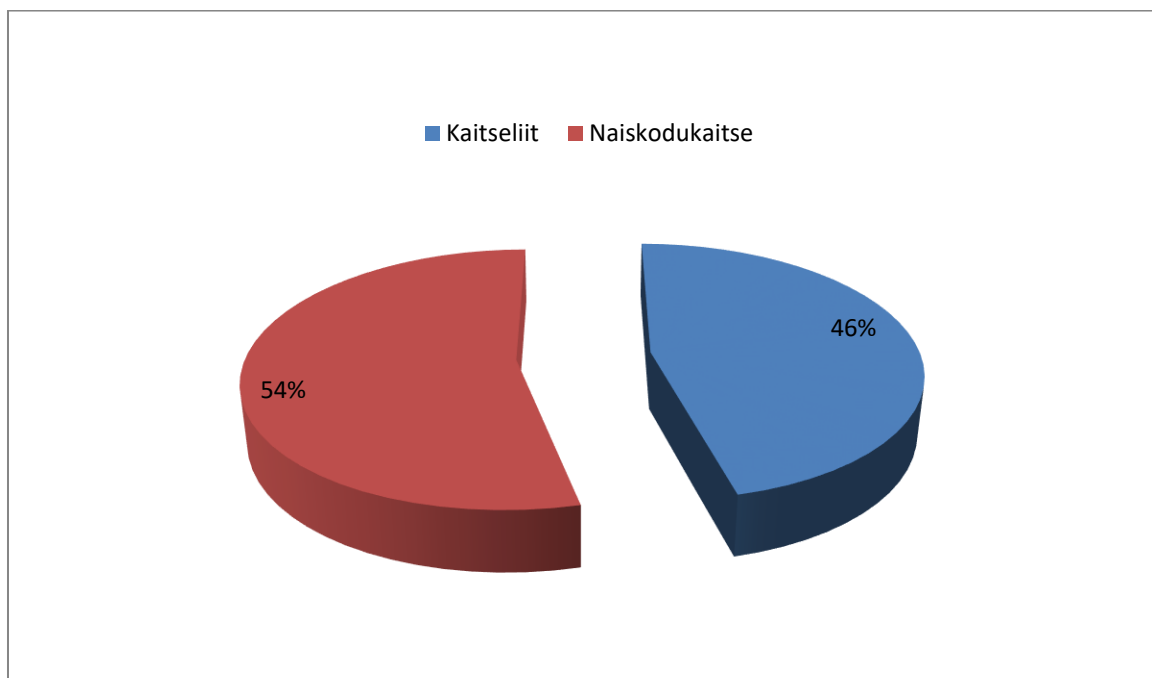
Vastajate vanus oli vahemikus 18 -25 eluaastat. Selline vahemik oli töö autori poolt ette antud, arvestades asjaolu, et pikema aja möödudes ehk ei mäletatagi väga täpselt oma valikute põhjusi. Teine põhjus küsitleda just selles vanuses naisi oli see, et sageli jääb vabatahtlik

tegevus noortel tahaplaanile elumuutuste tõttu peale gümnaasiumi lõpetamist. Olulisemad on elukutse valik, õpingud kõrgkoolis või pere loomine. Seitse aastat on piisavalt pikk aeg, et elukorraldus jällegi stabiilseks muutuks ning ka vabatahtlik tegevus uuesti päevakorrade tööseks.

Tabel 1. Küsitlusele vastanute vanuseline koosseis

Vanus	18	19	20	21	22	23	24	25
Vastajate arv	3	15	5	4	4	7	5	9

Kõik küsitlusele vastanud olid küsitluse ajal oma valiku juba teinud ja kuulusid Naiskodukaitse või Kaitseliitu. Enam oli vastajate seas Naiskodukaitse liikmeid, kuid ka Kaitseliidu liikmeid oli päris suur hulk. Arvestades seda, et tegemist on naisterahvastega, oli jagunemine kahe organisatsiooni vahel üsna tasavägine. Naiskodukaitse kuulus 28 vastajat ja Kaitseliitu 24.

Joonis 2. Vastajate protsentuaalne kuulumine Kaitseliitu ja Naiskodukaitse

3.2 Organisatsiooni valik

Kahtluste ja kõhkluste kohta valikute tegemisel Naiskodukaitse ja Kaitseliidu vahel vastasid kõik 24 Kaitseliitu astujat, et nad ei kahelnud oma valikus. 16 vastajat rohkem ei põhjendanudki. Ülejäänud põhjendasid järgnevalt:

Tabel 2. Põhjendused, miks tehti valik Kaitseliidu kasuks.

Põhjendus	Vastajate arv
See oli minu kindel otsus koheselt	2
Kutsuti Kaitseliitu	3
Arvan, et see on minu jaoks sobilikum	2
Mehed-naised on parem kooslus kui naised-naised	1

Naiskodukaitse astujatest polnud kahtlusi 24. vastajal ja kahtlesid 4. Huvitav oli see, et kahtlejatest kaks Naiskodukaitse liiget astusid kõigepealt Kaitseliitu, kuid vahetasid organisatsiooni, et esindada Naiskodukaitset vabariiklikel võistlustel. Teisel kahel kahtlejal sai lõpuks otsustavaks ikkagi sugu, st et naised peaksid ikkagi kuuluma naisorganisatsiooni.

Tabel 3. Põhjendused, miks tehti valik Naiskodukaitse kasuks.

Põhjendus	Vastajate arv
Otsustavaks sai söögitegemise võimalus	9
Osaleda saab nii NKK kui KL üritustel	7
Naine peab kuuluma siiski naisorganisatsiooni	2
Rohkem võimalusi eneseteostuseks	3
Nii on minust sõjaolukorras rohkem kasu	3

3.3. Motivaatorid ja rahulolu

Küsitlus näitas, et 40 inimest ehk 77% on oma organisatsiooni valikuga rahul, kuid on ka 12 inimest, kes on tehtud valikus pettunud. Pettumuse põhjused:

- maailmavaate/ põhimõtete muutumine
- pere ei võimalda enam aktiivset tegutsemist

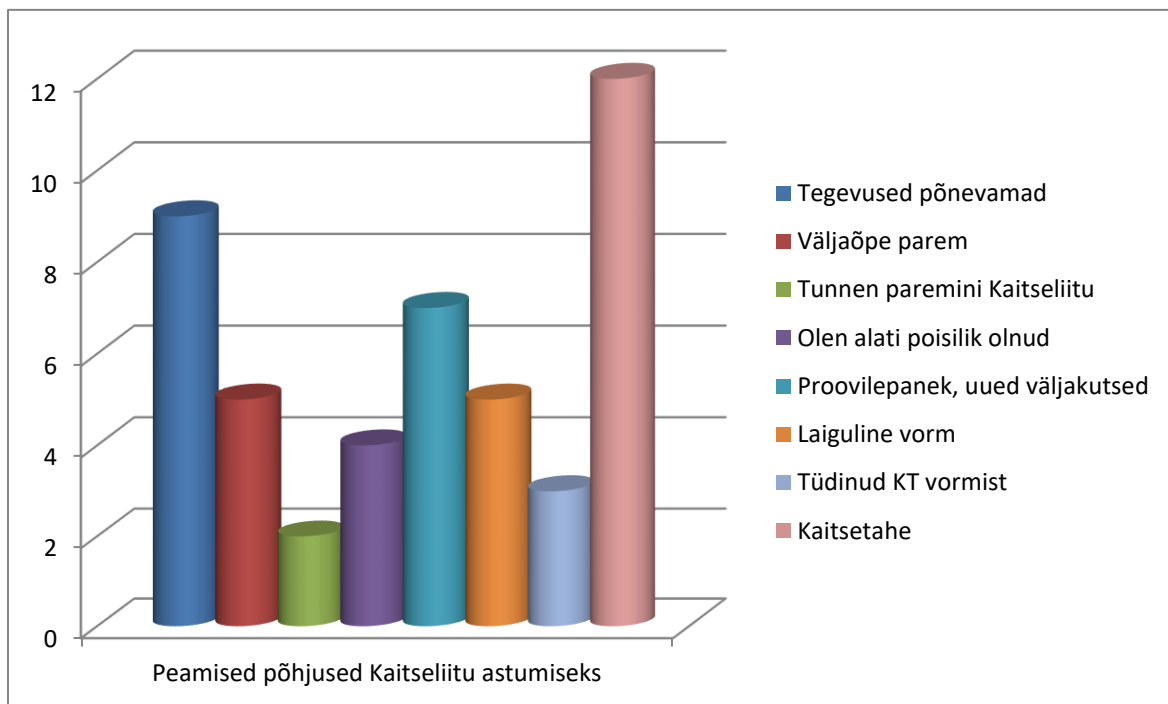
- kadunud on seltskond, kellega koos taheti tegutseda
- muutused organisatsioonis
- tagantjärele mõistetakse, et liiga vara lahkuti Kodutütarde organisatsioonist

Rahulolu põhjusena toodi välja järgmist:

- huvitavad kogemused
- eneseteostus, areng
- meelepäraste asjade õppimine
- avanenud võimalused
- võimalus saada ja ka anda
- saab kompida piire ja ületada neid
- palju tegemist
- avanenud võimalused

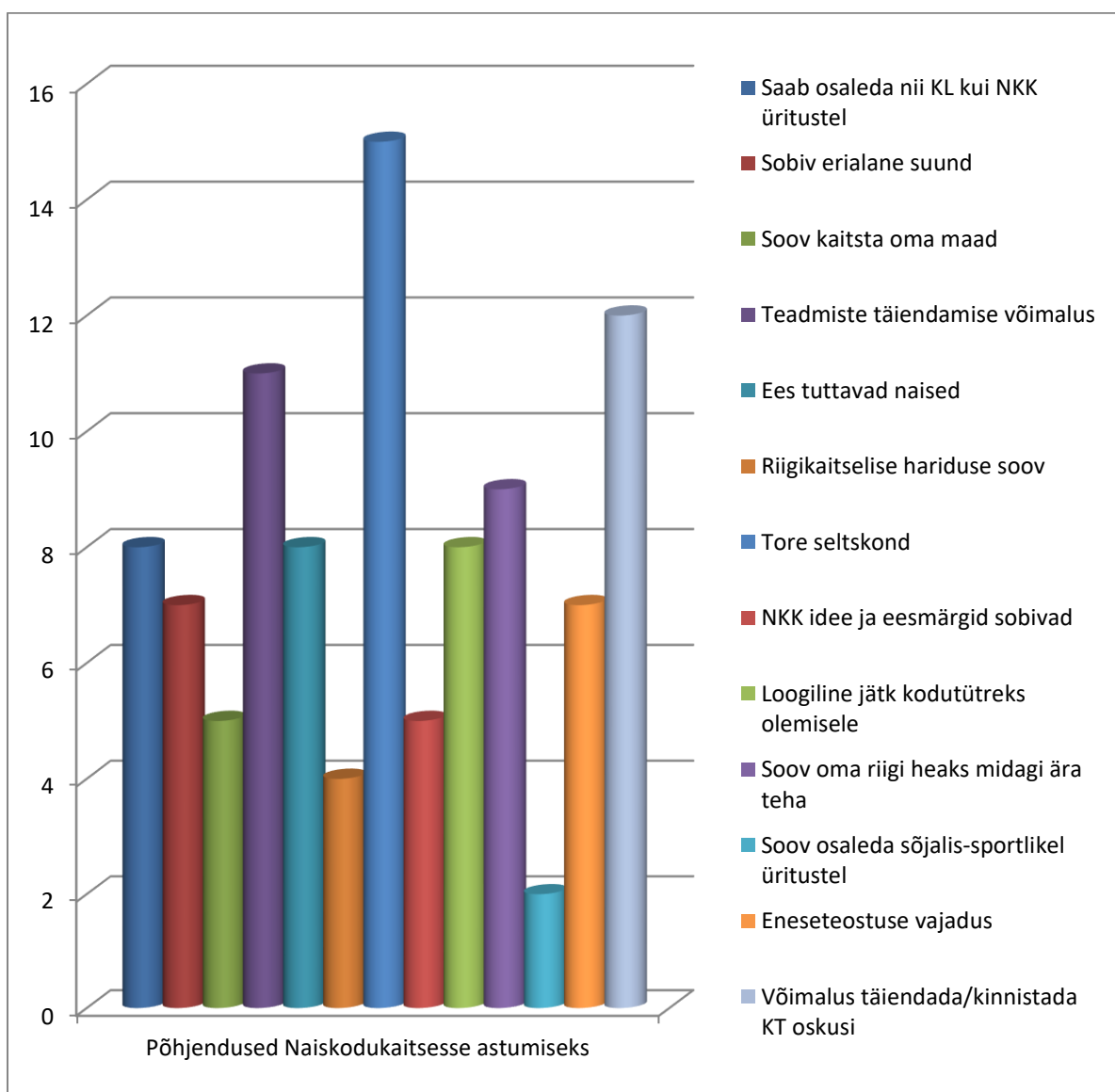
Küsitluses paluti välja tuua kolm peamist põhjust, miks valiti Kaitseliit või Naiskodukaitse.

Joonis 3. Peamised põhjused Kaitseliitu astumiseks

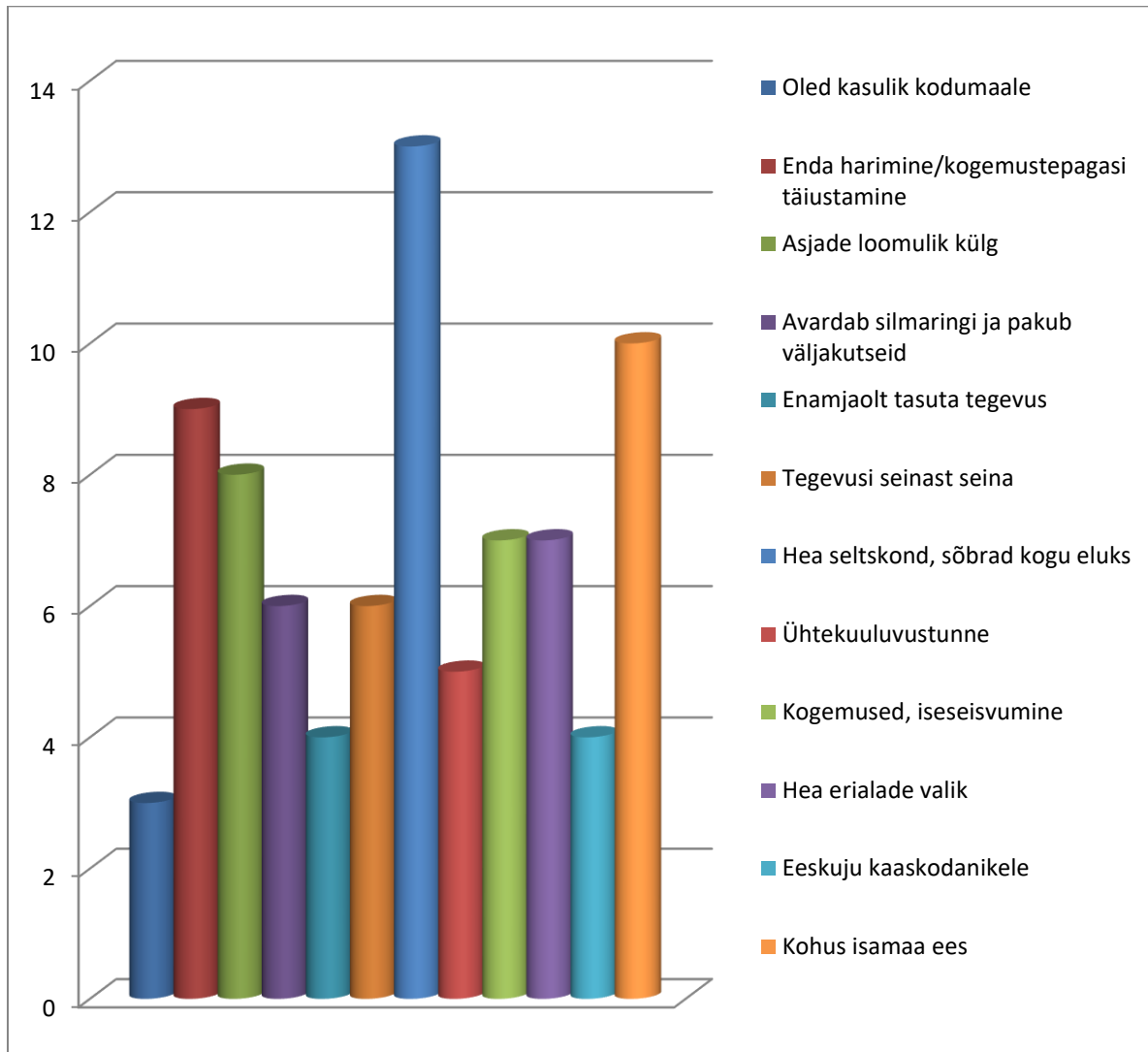
Päris suur hulk, pea pooled vastajatest ei osanud nimetada kolme põhjust. Nemad tõid välja ainult ühe. Töö autor koondas sarnased vastused ühe pealkirja alla ja joonistus välja kaheksa peamist motivaatorit, mida illustreerib joonis 3.

Samamoodi koostas autor joonise ka Naiskodukaitsesse astumise peamiste põhjuste kohta. Siinkohal on huvitav asjaolu see, et naiskodukaitsjate seas oli vaid mõni üksik vastaja, kes ei osanud nimetada kolme põhjust selle organisatsiooni kasuks. Seepärast on Naiskodukaitsesse astumise motivaatoreid ka rohkem.

Joonis 4. Peamised põhjused Kaitseliitu astumiseks

Küsitletud pakkusid välja motivaatoreid, mis peaksid praeguseid kodutütred julgustama valikute tegemisel ja andma kindlustunde, et jätkamine Naiskodukaitses või Kaitseliidus on ainuõige tee.

Joonis 5. Motivaatorid, mis peaksid mõjutama kodutütart

Selgelt eristub siin mõtteviis, et iga kodanik peab olema kasulik oma kodumaale ja vabatahtlik riigikaitseline tegevus on iga kodaniku kohus oma isamaa ees.

3.3 Soovitused kodutütardele

Küsitletutest valdav enamus, 42 vastajat ehk 77 %, olid veendunud, et kodutütar peaks jätkama vabatahtlikku riigikaitselist tegevust Kaitseliidus või Naiskodukaitses.

Tabel 4. Põhjendused, miks kodutütar peaks jätkama NKK-s või KL-s

Põhjendus	Arv
Kodutütar, kes on aastaid kodumaa heaks valmis olnud, peaks sellega kindlasti jätkama ja ennast arendama	14
Teeb patriootlikuks/ isamaaline kasvatus jätkub	9
Teeb tegusaks	6
Ainult vundamendist pole kasu, tuleb jätkata	8
Kodanikuühiskonna julgeolek nõuab seda	5

10 inimest arvas siiski, et kodutütar ei pea tingimata jätkama.

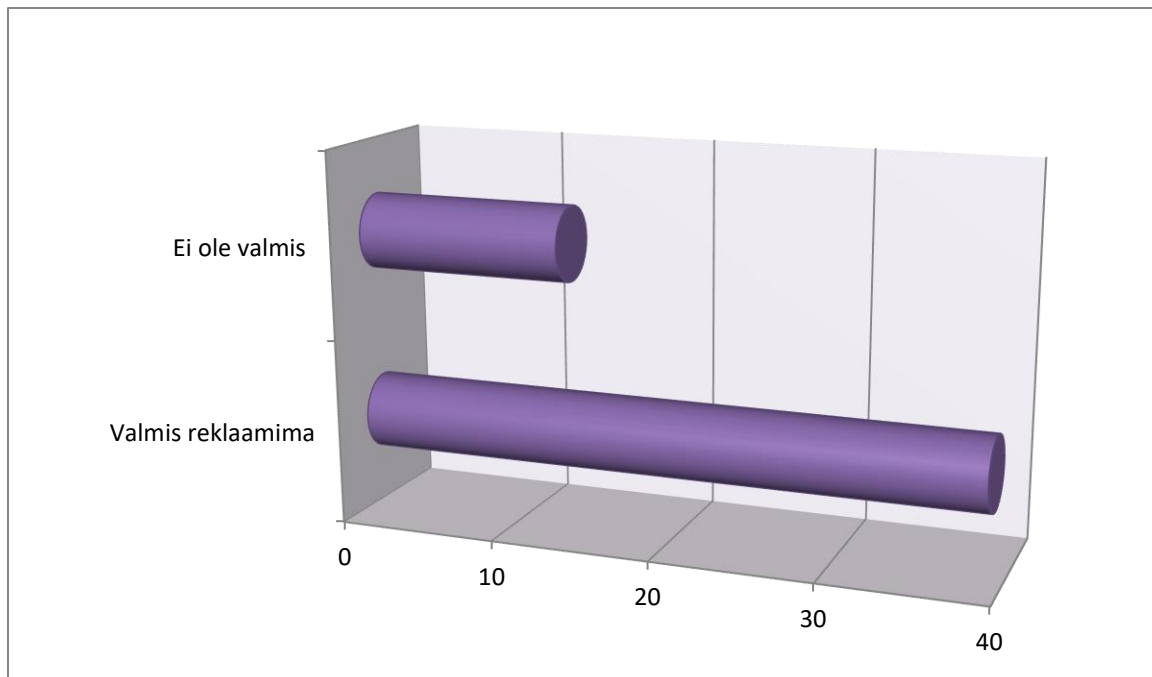
Tabel 5. Põhjendused, mis aksepteerivad kodutütret mittejätkamist NKK-s või KL-s

Põhjendus	Arv
Igal asjal on lõpp, lapseea valikud ei pruugi sobida täiskasvanuna	5
Peetakse olulisemaks, et inimene kannaks vähemalt enda sees austust ja armastust isamaa vastu	4
Kui asi pole sinu jaoks, lõpeta see ära	1

Et tüdrukud jätkaksid tegevust Naiskodukaitses või Kaitseliidus, soovitatakse Kodutütarde organisatsioonil teha järgmist:

- organiseerida rohkem koostööritusi NKK ja KL-ga
- rohkem reklaami ja parem teavitustöö; noored peavad õppima neid organisatsioone tundma, kuhu nad lähevad; praegu pole neil ülevaadet, mis seal tegelikult toimub
- aktiivne värbamistöö juba paaril viimasel kodutütare aastal
- murda tuleb müüt, et Naiskodukaitses tehakse ainult süüa

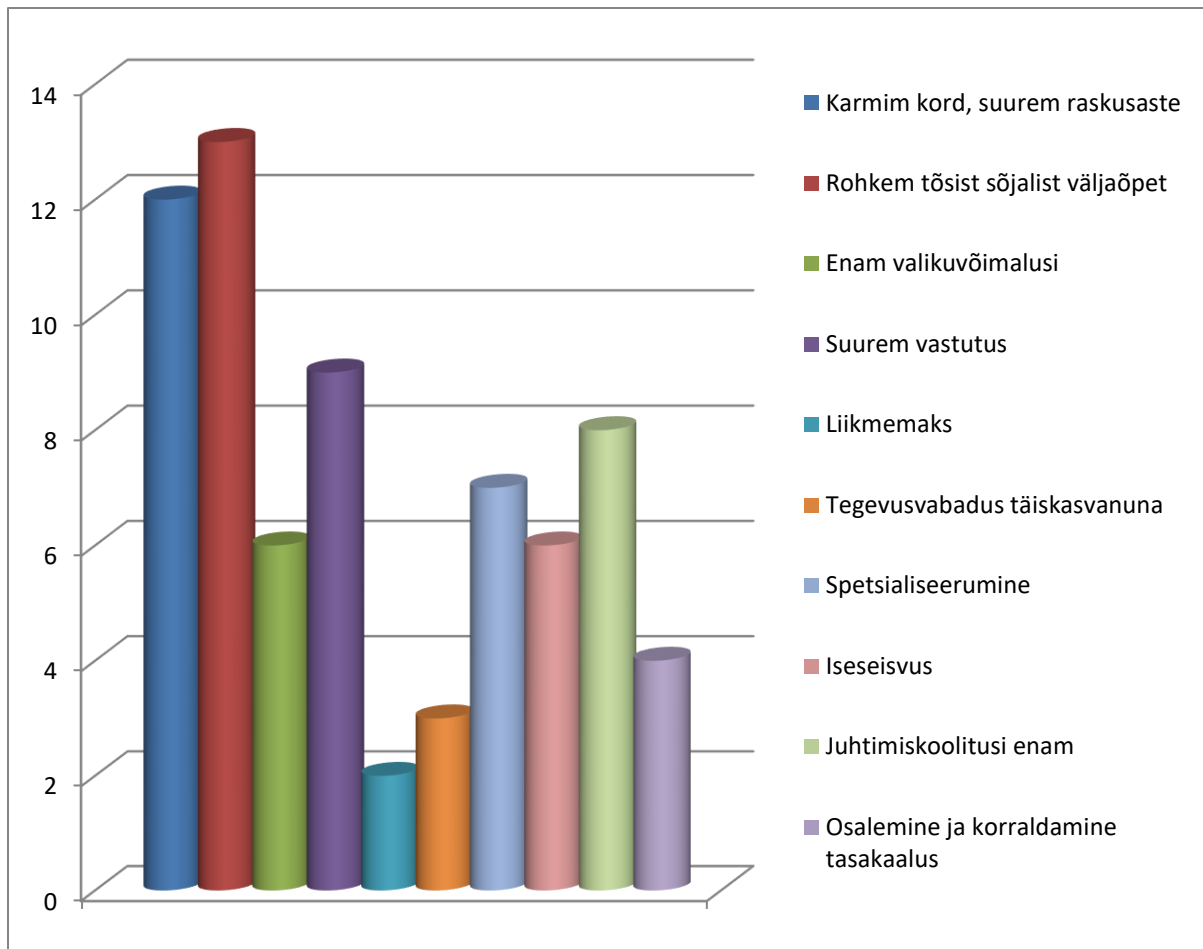
Küsitletute enamus, so 39 inimest oli valmis ise tegema kodutütarde seas reklaami oma organisatsioonile. Oli siiski ka 13 inimest, kes polnud nõus seda tegema. Põhendusi selle kohta ei antud, sest töö autor polnud seda küsinud. Arvata võib siiski, et kõik inimesed polegi valmis avalikult esinema ja pole nõ esineja tüüpi. Seepärast arvab töö autor, et kui 75% valimist on valmis reklaami tegema, on see väga hea tulemus ja näitab inimeste usku oma organisatsiooni.

Joonis 6. Küsitletute valmidus reklaamida oma organisatsiooni kodutäride seas.

Viimasena tõid küsitletud välja peamised erinevused Kodutäride organisatsiooni ja KL/NKK vahel. Selle küsimuse vastused peaksid kodutäridele näitama, millised muutused teda ees ootavad.

Silma paistis see, et peaaegu kõik rõhutasid seda, et nüüd oled iseseisev ja vaba, kuid pead ka hakkama vastutama ning iseseisvalt otsustama. Kõik muutub täpsemaks, põhjalikumaks, keerulisemaks. Enam ei olda organisatsioonis ainult saajad, vaid samavõrra ka andjad. Ühesõnaga kodutäri on saanud suureks, täieõiguslikuks organisatsiooni liikmeks ja teda usaldatakse, kuid ka oodatakse temalt palju.

Joonis 7. Muutused kodutütre jaoks astumisel Kaitseliitu või Naiskodukaitsesse

3.4 Kirjalikud intervjuud

Uurimistöö käigus viis autor läbi kolm kirjalikku intervjuud. Intervjueeritavateks olid:

- Kaitseliidu ülem, brigaadikindral Meelis Kiili
- Naiskodukaitse esinaine proua Airi Tooming
- Kodutütarde peavanem proua Angelika Naris

Intervjuude eesmärk oli teada saada organisatsiooni juhtide seisukohti seoses kodutütarde jätkamisega Kaitseliidus või Naiskodukaitses ja soov võrrelda neid endiste kodutütarde seas läbiviidud küsitluse tulemustega.

Kõigile intervjueeritavatele esitati ühesugused küsimused (Lisa 2) . Tööle on lisatud ka kõik intervjuude vastused (Lisa 3, Lisa 4, Lisa 5).

3.5 Uurimise tulemused

Uurimistöö tulemusena tulid selgelt välja peamised motivaatorid, mille mõjul kodutütred astuvad Naiskodukaitse või Kaitseliitu. Eesmärk oli välja tuua peamised põhjused, raskusi tekitas see, et mõned motivaatorid osutusid tõepoolest üsna võrdseteks. Kõikide küsimuste analüüsist selgus siiski kolm peamist motivaatorit:

- hea seltskond, ühise maailmanägemisega sõbrad
- kaitsetahe, kohustus isamaa ees
- enesearendus, võimalus areneda isiksusena

Väga huvitav oli see, et peaaegu sedasama arvasid ka organisatsioonide juhid. Täiesti samad põhjused tõi välja Kaitseliidu ülem Meelis Kiili.

Küsitlus näitas ka, et paljud endised kodutütred peavad jätkamist Naiskodukaitse või Kaitseliidus asjade loomulikuks käiguks, oma alustatud tee jätkamiseks. Sedasama meelt on ka organisatsioonide juhid. Väikene grupp arvas siiski ka teisiti.

Ajaliselt oleks kõikide arvates parem jätkata kohe peale kodutütreks olemise aega, kuid samas mõistetakse, et inimesed on erinevad ja ka isiklik elu on tähtis. Inimesel on õigus endas selgusele jõuda, arutleda, kaaluda ja liituda Naiskodukaitse või Kaitseliiduga siis, kui ta selleks valmis on.

Kahe organisatsiooni puhul kaldub suurem poolehoid Naiskodukaitsele, see ongi ju organisatsioon ainult naistele. Kõige tugevam põhjendus sellele on see, et naiskodukaitse saab osaleda Naiskodukaitse üritustel ja soovi korral ka Kaitseliidu ettevõtmistes. Vastupidi aga ei saa. Loomulikult võib naine liituda ka Kaitseliiduga, kuid peab arvestama, et seal on ta võrdne liige kõigi teistega ja ei tohi meestele milleski alla jääda. Kes tunneb, et ta seda suudab ja tahab just sellist väljakutset, siis Kaitseliit on just nende jaoks õige valik.

Soovitused, mida teha, et kodutütred liituksid enam Naiskodukaitsega on järgmised:

- enam tutvustada kodutütardele Naiskodukaitset, Kaitseliitu ja nendes tegutsemise erinevaid võimalusi
- parim on teha reklaami organisatsioonide ühistevustega, kaasates kodutütreid, kes paari aasta pärast peavad tegema oma valiku
- parimad soovitajad on sõbrad, kes on juba Naiskodukaitse või Kaitseliidus

Kokkuvõte

Töö kirjutamise eesmärgiks oli välja selgitada peamised motivaatorid, millest lähtuvalt endised kodutütred on otsustanud jätkata vabatahtlikku tegevust Kaitseliidus või Naiskodukaitstes. Uuriti noori naisi vanuses 18-25, kes kodutütre east väljakasvanuna on oma valiku teinud ja liitunud ühega neist organisatsioonidest. Uuringu tulemus pidi välja tooma ka selle, miks tütarlapsed otsustavad ühe või teise organisatsiooni kasuks.

Uuringu tulemusena selgusid peamised motivaatorid, miks kodutütred astuvad riigikaitsest vabatahtlikku tegevust jätkama Naiskodukaitse või Kaitseliitu. Töö autor tõi neist esile kolm peamist: hea seltskonna ja sõpruskonna, kohusetunde isamaa ees, mis väljendub kaitsetahtena ja enesearendamise võimaluse.

Selgus, et organisatsiooni juhtidel oli üsna sarnane arvamus peamistest motivaatoritest. See näitab seda, et nad oma juhitud organisatsioonide eluga hästi kursis ja tunnevad liikmete ootusi. Sarnaseid jooni kodutütarde ja organisatsiooni juhtide arvamustes oli mitmeid teisigi.

Uurimistöö käigus sai selgeks, et jätkates Naiskodukaitse või Kaitseliidus, tuleb noorel võtta vastu uusi väljakutseid. Nüüd tuleb olla iseseisev ja võtta vastutus oma tegude eest. Enam ei saa olla üritustel ainult osavõtja, vaid tuleb neid ise ka organiseerida. Kindlasti tuleb olla valmis juurdeõppimiseks, õppida juhtimist ja arendada ennast.

Suurem osa uuringus osalejatest kuulus Naiskodukaitse, sest pidas naisorganisatsiooni naise jaoks sobivaimaks. Samuti rõhutati, et see organisatsioon annab naistele veelgi laiemaid võimalusi kui Kaitseliit ja arvestab naiste eripära. Oluline oli seegi, et naiskodukaitsja ei võistle meestega. Kaitseliitu astusid just need naised, kes soovisid suuremaid väljakutseid ja ei kartnud väljakutset olla võrdselt tugev võrdluses meestega.

Töös toodi välja kolm soovitus, mida teha selleks, et kodutütred sooviksid rohkem liituda Kaitseliidu ja Naiskodukaitsesega. Selgus ka, et kodutütred ei tunne piisavalt Naiskodukaitsset ja Kaitseliitu ning nende erinevaid tegevusi. Töö kirjutaja sai samuti uurimise käigus palju uut ja huvitavat teada. Kindlasti aitab see tal nüüd palju paremini teha oma valikuid.

Autor loodab, et tööst on praktiline kasu ka organisatsioonidele, kelle liikmed uuringus osalesid.

Kasutatud kirjandus

1. Eesti Nato Ühing <http://www.eata.ee/2014/10> (15.03.2015)
2. Jaagant, U. 2014, 12.29 Meelis Kiili: julgeolekuteema rõhutamine muutub hirmutamiseks siis kui inimestel tekib paanika. Eesti Päevaleht.
3. Kaitseliidu seadus <https://www.riigiteataja.ee/akt/120032013001> (15.02.2015)
4. Kaitseministeerium <http://www.kmin.ee/et/riigikaitse-ja-uhiskond> (15.01.2015)
5. Kivirähk, J. Noored ja Kaitsetahe. Rahvusvaheline Kaitseuuringute Keskus 2013
6. Kodutütred. Põhikiri. Kodukord. Tallinn 2007
7. Kütt, M. 2005. Vabatahtlike motiveerimine. Tartu: Vabatahtlike foorum. http://www.vabatahtlikud.ee/vta/public/vt_motiveerimine.pdf (8.02.2014)
8. Metstak, M. 2014, märts. Kohaliku elu edendamine omal vabal tahtel. Jõelähtme vallaleht nr 201
9. Naiskodukaitse <http://www.naiskodukaitse.ee> (11.03.2015)
10. Noorteportaal <http://www.noorteportaal.ee/est/vabatahtlik-tegevus/> (15.01.2015)
11. Preimann, E. 2005. Vabatahtlik töötaja. Käsiraamat. Tartu: SA Tartu Vaimse Tervise Keskus.
12. Teder, M. 2013, 07.04. Magistritöö: riigikaitseõppe läbimine tõstab noorte kaitsetaht. Postimees.
13. Vabatahtlike Värav <http://www.vabatahtlikud.ee/et/Vabatahtlik-tegevus> (13.01.2015)
14. Vadi, M. 1995. Organisatsioonikäitumine. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus

Lisa 1 Küsitlus

Minu nimi on Birgit Sitska, ma õpin Paide Gümnaasiumi 11.klassis. Et saaksin kooli lõpetada, on mul vaja teha uurimistöö, mille teemaks valisin "Motivaatorid Naiskodukaitsesse või Kaitseliitu astumisekskodutütarde näitel " Kui Sa oled 18-25 aastane endine Kodutütar, kes hetkel kuulub Naiskodukaitsesse või Kaitseliitu, oleksin väga tänulik, kui leiaksid veidi aega mõnele lihtsale küsimusele vastamiseks! Tärniga küsimused kohustuslikud.

1. Kui vana Sa oled? *

- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25

2. Millist maakonnast oled pärit?

- Pärnumaa
- Harjumaa
- Ida-Virumaa
- Tartumaa
- Lääne-Virumaa
- Viljandimaa
- Raplamaa
- Võrumaa
- Saaremaa
- Jõgevamaa
- Valgamaa
- Põlvamaa
- Läänemaa
- Hiiumaa
- Järvamaa

3. Millisesse organisatsiooni Sa praegu kuulud? *

Naiskodukaitse

Kaitseliit

4. Miks otsustasid kodutütrest välja kasvades just sellesse organisatsiooni astuda? Palun kirjuta 3 peamist põhjust. *

5. Kas kõhklesid kumbasse organisatsiooni astuda, Naiskodukaitse või Kaitseliitu? Mis sai otsustavaks? *

6. Kas oled oma otsusega rahul? Palun põhjenda. *

7. Paku 3 põhjust, miks praegused kodutütred peaksid astuma Naiskodukaitse või Kaitseliitu. *

8. Mis on peamised erinevused kodutütreks olemise ja naiskodukaitsjaks/kaitseliitlaseks olemise vahel? *

9. Mida soovivad Kodutütarde organisatsioonil muuta, et tüdrukud sooviksid astuda Naiskodukaitse/Kaitseliitu? *

10. Kas oleksid valmis tegema kodutütarde seas reklaami Naiskodukaitsese/Kaitseliidule? *

1. Jah

2. Ei

12. Kas Sinu arvates on oluline, et kodutütar jätkaks naiskodukaitsja/kaitseliitlasena? Palun põhjenda. *

Lisa 2 Kirjaliku intervjuu küsimused

- 1) Mida arvate Teie, kas täisealiseks saanud kodutütred peaksid jätkama vabatahtlikku tegevust Naiskodukaitstes või Kaitseliidus? Palun põhjendage.
- 2) Miks on oluline või hea naiskodukaitsja/kaitseliitlase eelnev kogemus kodutütrena?
- 3) Kas Teie arvates on kodutütardel õigem liituda Naiskodukaitse või Kaitseliiduga? Palun põhjendage.
- 4) Millal hiljemalt peaks kodutütar tegema otsuse liitumiseks NKK-ga või KL-ga?
- 5) Kas Teie arvates peaksid täiskasvanuks saanud kodutütred kohe Naiskodukaitse/Kaitseliiduga liituma või aktsepteerite ka paariaastast pausi? Palun põhjendage.
- 6) Palun nimetage 3 peamist motivaatorit, mis Teie arvates mõjutavad kodutütred jätkama Naiskodukaitstes/Kaitseliidus?
- 7) Milliseid motivaatoreid oleks võimalik Teie arvates veel rakendada?
- 8) Millised on need tegevused, kus Teie isiklikult olete osalenud motiveerimaks kodutütred jätkama?
- 9) Nimetage värbamistegevusi NKK JA KL poolt, mille sihtgrupiks on kodutütred.
- 10) Palun lisage soovi korral veel mõtteid, mis seostuvad selle teemaga .

Suur tänu intervjuu eest.

Olen tänulik, et soostusite kaasa mõtlema ja andsite oma olulise osa minu uurimusse.

Lisa 3 Kirjalik intervjuu Kaitseliidu ülema brigaadikindral Meelis Kiiliga

Mida arvate Teie, kas täisealiseks saanud kodutütred peaksid jätkama vabatahtlikku tegevust Naiskodukaitstes või Kaitseliidus? Palun põhjendage.

Kuna tegemist on vabatahtliku organisatsiooniga, siis sundust olla ei saa, seega pigem termini asemel peaks võib kasutada võiks. Loomulikult on hea kui inimesed leiavad endas kutsumust jätkata vabatahtlikku riigikaitse tegevust samade põhimõtete ja väärtuste alusel mis omandati kodutütarde ridades.

Miks on oluline või hea naiskodukaitsja/kaitseliitlase eelnev kogemus kodutütrena?

Teatakse ja tuntakse selle organisatsiooni olemust, väärtuseid ja loomulikult on ka omandatud oskused olulised. Lisaks sellele tuntakse ja teatakse Kaitseliidu inimesi ning ollakse nende baasil moodustunud sotsiaalse võrgustiku osa.

Kas Teie arvates on kodutütardel õigem liituda Naiskodukaitse või Kaitseliiduga? Palun põhjendage.

Siin ei ole õiget või vale vastust, see on tunnetuse küsimus, liituda tuleb selle struktuuriüksusega kus tuntakse ennast hästi ja kus saab ennast kõige paremini teostada.

Millal hiljemalt peaks kodutütar tegema otsuse liitumiseks NKK-ga või KL-ga?

Siis kui ta tunneb, et ta seda tahab ja on valmis. Selle otsuse tegemiseks ei ole kunagi liiga hilja.

Kas Teie arvates peaksid täiskasvanuks saanud kodutütred kohe Naiskodukaitse/Kaitseliiduga liituma või aktsepteerite ka paariaastast pausi? Palun põhjendage.

Ei pea kuid võivad. Kohesel liitumisel on kindlasti oma eelised, sest siis oleks tagatud järjepidevus kuid kui noor inimene tahab näha ja kogeda ka midagi muud, siis ei ole selles midagi valesti.

Palun nimetage 3 peamist motivaatorit, mis Teie arvates mõjutavad kodutütred jätkama Naiskodukaitses/Kaitseliidus?

- a) Sõbrad
- b) Võimalus panustada riigi kaitsesse
- c) Enesetäiendamise, -teostamise ja proovilepaneku võimalus

Milliseid motivaatoreid oleks võimalik Teie arvates veel rakendada?

- a) Hobide ja huvide teostamine
- b) Igapäevategevusele alternatiivi pakkumine

Millised on need tegevused, kus Teie isiklikult olete osalenud motiveerimaks kodutütred jätkama?

Paljuski sünnib jätkamise otsus koostöös noortejuhtidega mistõttu minu põhipingutus kodutütarde ja ka noorkotkaste osas olnud nende leidmisele ja motiveerimisele.

Nimetage värbamistegevusi NKK JA KL poolt, mille sihtgrupiks on kodutütred.

Põhiliselt toimub see läbi kodutütarde ürituste kus nii NKK kui ka kaitseliitlased osalevad õpetajate ja instruktoritena. Samuti ma loodan, et liitumise ajendiks on ka nende isiklik eeskuju.

Palun lisage soovi korral veel mõtteid, mis seostuvad selle teemaga.

Kodutütarde missioon on väga oluline, sest läbi nende kasvavad meile uued põlvkonnad kes armastavad oma isamaad ja kodu. Nad omandavad ja kannavad neid väärtuseid mis hilisemas elus tagavad selle, et võime olla uhked oma riigi ja inimeste üle.

Lisa 4 Kirjalik intervjuu Naiskodukaitse esinaise proua Airi Toominguga

Mida arvate Teie, kas täisealiseks saanud kodutütred peaksid jätkama vabatahtlikku tegevust Naiskodukaitstes või Kaitseliidus? Palun põhjendage.

Arvan, et KL noorteorganisatsioonide liikmed peaksid jätkama tegevust ka täiskasvanute organisatsioonides. Kodutütarde organisatsioon on täies mahus riigieelarvest (kaitsekulude arvelt) rahastatav organisatsioon, erinevalt enamusest huvialaringidest jms. Samuti on paljud naiskodukaitsjad ja kaitseliitlased panustanud palju töötunde, et toetada noorte tegevust (rühmajuhid, laagrite jms tagamine jne). Seetõttu leian, et noore võimalus ja ühtlasi kohus kõikide nende võimaluste eest tasumiseks ongi hilisem tegevus Kaitseliidus / Naiskodukaitstes. Samas ma saan väga hästi aru, et inimesed on oma valikutes vabad ja otseselt sundida kedagi ei saa. Samuti võib mõnel juhul noore elukorraldus sedavõrd muutuda, et pärast täisealiseks saamist lihtsalt ei jagu enam energiat, tahet ja võimalusi organisatsiooniliseks tegevuseks (nt välismaale õppimasiirdumine vms). Samas peaksime me kõik üheskoos pingutama selle nimel, et kõigil, kel vähegi võimalik, oleks seesmine kohusetunne, aga samas ka soov, et astuda Naiskodukaitse liikmeks.

Miks on oluline või hea naiskodukaitsja/kaitseliitlase eelnev kogemus kodutütrena?

Tegutsemine kodutütrena tuleb kindlasti kasuks ka hilisemas tegevuses Naiskodukaitstes. Olemas on organisatsioonitunnetus, oskus teha meeskonnatööd, võtta vastutust, pidada kinni distsipliinist jne.

Kas Teie arvates on kodutütardel õigem liituda Naiskodukaitse või Kaitseliiduga? Palun põhjendage.

Kindlasti pean õigeks tüdrukute astumist Naiskodukaitmesse. Naiskodukaitstes on olemas kõik võimalused panustamiseks riigikaitmesse. Soovi korral saab olla sõjaaja ametikohal, võtta end arvele reservväelasena jne. Seega võrreldes kaitseliitlaseks olemisega, ei ole ühtki piirangut.

Samas on Naiskodukaitse tegevus naiste jaoks laiem ja arvestab ka naiste erinevaid soove ja võimalusi erinevatel eluetappidel. Näiteks, kui luuakse pere ja sünnivad väiksed lapsed, siis ei pruugi naisel olla tingimata samasugused soovid eneseteostuseks kui 18-aastaselt. Minu hinnangul peaks kaitseliitlane igal juhul olema kindlal sõjaaja ametikohal ja vastavalt ka tegutsema, ka aastaid hiljem. Naiskodukaitstes on aga erinevaid panustamisvõimalusi ka neile,

kellel nt tervis või perekondlikud kohustused 40selt enam ei võimalda nt kuulipildurina mööda metsi joosta. Aga nagu öeldud, kel soov, saab seda teha ka naiskodukaitsjana.

Millal hiljemalt peaks kodutütar tegema otsuse liitumiseks NKK-ga või KL-ga?

Ma arvan, et sellist ajalist piirangut pole. Soovijad võivad vabalt tulla juba NKK/KL noorliikmeks 16-aastaseks saades. Olen kuulnud, et mõne puhul ongi just selline olnud sobiv variant, kuna Kodutütarde organisatsioonis on juba aastaid tegutsetud ja enamus asju järgi proovitud. Samas, kui soovitakse olla 18 eluaastani KT liige ja pärast seda astuda NKK liikmeks, siis ka see on igati sobilik variant.

Kas Teie arvates peaksid täiskasvanuks saanud kodutütred kohe Naiskodukaitse/Kaitseliiduga liituma või aktsepteerite ka paariaastast pausi? Palun põhjendage.

Kindlasti on see iga konkreetse inimese puhul erinev. Usun, et kohe liikmeks tulek on inimese jaoks lihtsam, ollakse nõ vankril ja üleminek on sujuv. Samas on palju näiteid, kus on Naiskodukaitsesse astunud mõne aasta möödudes. Ma arvan, et ka see on igati aktsepteeritav variant.

Palun nimetage 3 peamist motivaatorit, mis Teie arvates mõjutavad kodutütred jätkama Naiskodukaitses/Kaitseliidus?

- a) Oleme uurinud naiskodukaitsjate liitumise põhjuseid ja üheks peamiseks peetakse nn kohust oma riigi ees. Tahaksin loota, et ka kodutütarde puhul võiks olla just see abstraktne idee ja isamaa-armastus esikohal.
- b) Praktikas on ilmselt määrava tähtsusega, kes on need inimesed, keda NKKst teatakse, kas soovitakse nende hulka kuuluda. Usun, et see on paratamatu, kuigi ise tahaksin alati loota, et ideed on esmatähtsad!
- c) Tegevus. Usun, et tegevus ja eneseteostusvõimalused on piisavalt atraktiivsed, et üks noor inimene võiks väga soovida meiega liituda!

Milliseid motivaatoreid oleks võimalik Teie arvates veel rakendada?

Ilmselt on peamine küsimus teadlikkuses ja seda saab alati tõsta, st me saame alati rohkem panustada sellesse, et noored teaksid, mida NKKs/KLs tehakse. Lisaks peame NKK poolt tagama selle, et nn ületulnud noor saaks hästi vastu võetud ja ta ei tunneks end NKKs

kõrvalejätuna. Kindlasti on org-d erinevad, kohustuste hulk suureneb jne ja esialgu ei pruugi ees olla sõpru.

Samuti saaks ilmselt noorte hulgas teha enam ka nn ideoloogilist teavitustööd, st süvendada arusaamist, et KL noorteorganisatsioonid on osa riigikaitse süsteemist, mitte asi iseeneses ning nende ületulek täiskasvanute organisatsiooni peaks olema normaalne ja tavaline samm, mitte midagi erakordset.

Olen ka mõelnud, et ehk peaks kuidagi eraldi esile tõstma ja tunnustama neid noortejuhte, kelle rühmadest liikmed KLi/NKKsse astuvad. Et juurduks enam see arusaamine, et nende suure töö üks olulisi väljundeid on just ka järelkasvu loomine. Miks mitte võiks see olla üks noortejuhi töö kvaliteedi mõõdikutest.

Millised on need tegevused, kus Teie isiklikult olete osalenud motiveerimaks kodutütred jätkama?

Kuna ennekõike annan oma panuse organisatsiooni juhina, siis on minu tegevused strateegilist laadi. Nii oleme oma arengukavas ja aastakäsus ettenäinud kokkupuutepunktid KT organisatsiooniga:

- 1) Igal rk-l on kohustus teha üks ühisüritus aastas koos Kodutütardega
- 2) Vanemate kodutütarde kaasamine NKK BVÕ moodulitele
- 3) Noortejuht kui üks spetsialiseerumise võimalus NKK erialana
- 4) Kodutütarde juhiks olemise propageerimine NKK liikmete hulgas.

Vastavaid andmeid kogume aruandlussüsteemi kaudu ning ergutame ka seeläbi ringkondi vastavaid ülesandeid täitma.

Nimetage värbamistegevusi NKK JA KL poolt, mille sihtgrupiks on kodutütred.

Ma tegelikult arvan, et antud teema puhul pole päris kohane rääkida värbamisest. Kui me suures plaanis oleme üks organisatsioon ja saame oma rahastuse ühest kohast, siis peab nii NKK/KL kui noorteorganisatsioonide endi igapäevane tegevus andma juba noorele piisava teadlikkuse ja ka motivatsiooni astumaks NKKsse/KLi.

Lisa 5 Kirjalik intervjuu Kodutütarde peavanema proua Angelika Narisega

Mida arvate Teie, kas täisealiseks saanud kodutütred peaksid jätkama vabatahtlikku tegevust Naiskodukaitstes või Kaitseliidus? Palun põhjendage.

Ma ei ütleks, et ta just peab. Ma arvan, et see on lihtsalt väga hea võimalus enda arendamiseks ka edaspidi. On ju ka võimalus jätkata Kodutütarde organisatsioonis tegevliikmena olles meie vabatahtlik noortejuht. Oluline on see, et iga inimene leiaks endale sobiva organisatsiooni.

Miks on oluline või hea naiskodukaitsja/kaitseliitlase eelnev kogemus kodutütrena?

Eelnev organisatsiooni kogemus annab kindlasti parema ülevaate, mis organisatsioonid need KL ja NKK on, kuna paratamatult puututaks eomavahel kokku erinevatel üritustel. Eriti hea on see, kui tekivad isiklikud kontaktid, siis on täiskasvanute organisatsioonis alguses kergem sisse elada kui on juba tuttavad ees. Väljast poolt tulnud sellist eelist kindlasti ei ole. Lisaks sellele on kodutütarde õppeprogrammis palju asju, mida saab süvendatult teha ka NKK või KL ridades.

Kas Teie arvates on kodutütardel õigem liituda Naiskodukaitse või Kaitseliiduga? Palun põhjendage.

Mina isiklikult soovitan liituda Naiskodukaitsega, kuna ma arvan, et selles organisatsioonis saab kaks ühes. Ühelt poolt saab olla piisavalt naiselikes ettevõtmistes, kuid samavõrd saab osaleda rohkem militaarsematel üritustel. Seega tundub mulle, et naiskodukaitstes on liikmete võimalused suuremad ning tegevus mitmekesisem.

Millal hiljemalt peaks kodutütar tegema otsuse liitumiseks NKK-ga või KL-ga?

Mina soovitan olla ikkagi nii kaua kui võimalik kodutütar, seega 18- 19 aastaseni ja siis alles liituda täiskasvanute organisatsiooniga. NKK või KL saab ju olla kogu oma ülejäänud elu, kodutütar aga ainult teatud eani. Ja olles ise juba täiskasvanu, on ka lihtsam sulanduda teiste omavanuste hulka.

Kas Teie arvates peaksid täiskasvanuks saanud kodutütred kohe Naiskodukaitse/Kaitseliiduga liituma või aktsepteerite ka paariaastast pausi? Palun põhjendage.

Mõlemad variandid on minu meelest head, see kõik oleneb ju inimese tegemistest, liikumistest, eluperioodist. Ka selles, kui mõni aasta vahele jääb, ei ole midagi taunimisväärt. Elus ongi erinevad eluetapid ja parem on ikkagi liituda organisatsiooniga siis, kui selleks ka reaalselt aega ja ressursi on.

Palun nimetage 3 peamist motivaatorit, mis Teie arvates mõjutavad kodutütred jätkama Naiskodukaitses/Kaitseliidus?

- See, kui ka sõbrad liiguvad sinna organisatsioonidesse
- Militaarne tegevus, panustamine riigikaitsesse on saanud nõ elustiiliks
- See annab hea võimaluse ennast proovile panna, annab aktiivse eluhoiaku, suurendab sõpruskonda

Milliseid motivaatoreid oleks võimalik Teie arvates veel rakendada?

Mina olen seda meelt, et otsesed kontaktid aitavad kõige paremini kaasa. Oluline on see, et kodutütred saaksid juba vanemas kodutütarde eas osaleda erinevatel NKK ja KL üritustel, siis tekib parem ülevaade, millega seal tegeletakse ja tekivad ka tutvused.

Millised on need tegevused, kus Teie isiklikult olete osalenud motiveerimaks kodutütred jätkama?

Erinevatel üritustel aga ka individuaalsetel vestlustel olen alati rääkinud võimalustest, mis on nii Kaitseliidus kui ka Naiskodukaitses. Meie uuenenud järgukavades on ka sees nõue, et kodutütar peab osalema mõnel NKK üritusel. Muidugi tutvustan ka võimalust tulla Kodutütarde noortejuhiks☺. Ma arvan, et fakt, et kuulun ka ise NKKsse, on pisuke panus selles suunas.

Nimetage värbamistegevusi NKK JA KL poolt, mille sihtgrupiks on kodutütred.

Toimuvad ühisüritused- seda tehakse peaaegu iga ringkonnas. On erinevaid matku, laagreid, õppepäevi jmt. Väga levinud on ka ühiselt tähtpäevadel väljas käimised. Tore on see, et NKK kutsub meie vanemaid kodutütred oma baasväljaõppekursusele.